

LA FARGA

REVISTA DE SALT

3 de març
10.è aniversari

AVUI-/31/1/93/

Els catalans són dels europeus més optimistes davant el 1993

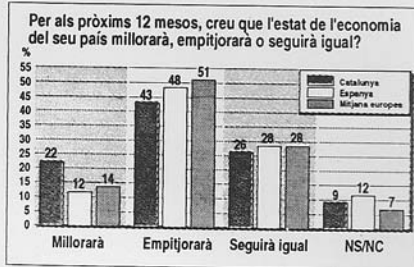
Ho revela una enquesta sobre confiança en el futur

Catalunya va al capdavant dels països europeus que afronten el 1993 amb més optimisme, tot i que amb percentatges inferiors a l'any passat, segons revela una enquesta d'EMB Yankelovich sobre els índexs de confiança a Europa, que publica l'AVUI.

El 22% dels catalans enquestats creuen que l'economia millorarà en el 1993, mentre que el 26% pensen que seguirà igual i un 43% preveuen que empitjorarà.

En l'àmbit europeu només un 14% pensen que l'economia millorarà, mentre que en l'àmbit espanyol són un 12% els que veuen amb optimisme els pròxims mesos de l'economia.

► Pàgines 16 i 17

El tema no deixa de ser paradoxal. Així, mentre el diari AVUI, en data 31 de gener de 1993, publicava una enquesta d'EMB Yankelovich sobre els índexs de confiança a Europa, on es deia que **ELS CATALANS SÓN DELS EUROPEUS MÉS OPTIMISTES DAVANT EL 1993**, al cap d'una setmana el mateix conseller d'Economia de la Generalitat, Macià Alavedra, manifestava als mitjans d'informació que la situació econòmica actual era "dura i difícil".

I és que segons el conseller,

l'economia catalana, els darrers mesos del 1992, va créixer per sota la mitjana espanyola, a diferència dels sis mesos anteriors.

Per altra banda, Macià Alavedra tampoc es va mostrar optimista en les seves previsions per al 1993, i va dir que les perspectives de pèrdua d'ocupació són negatives.

Qui té raó... els sociòlegs o les estadístiques del conseller? O no deu ser allò que diuen els castellans que "a mal tiempo buena cara", si no no ho entenem.

L'economia catalana va créixer un 1,2% al 1992 i va registrar una pèrdua de 44.000 llocs de treball

Macià Alavedra qualifica la situació econòmica actual de «dura i difícil»

Barcelona. — L'economia catalana va créixer l'any 1992 d'un 1,2%, el mateix del conjunt de l'Estat Espanyol, i la població ocupada va baixar d'un 2%, mig punt per damunt de la resta de l'Estat, amb una pèrdua de 44.000 llocs de treball. Les dades les va fer públiques ahir el conseller d'Economia i Finances, Macià Alavedra, durant la inauguració del V Simposi sobre l'Economia Catalana, organitzat pels col·legis d'economistes i periodistes de Catalunya i per l'Associació de Periodistes d'Informació Econòmica de

Alavedra va qualificar la situació econòmica actual de «dura i difícil» i va situar el punt d'inflexió de la crisi en la segona meitat de 1992, especialment en el darrer trimestre, període en què l'economia catalana va créixer per sota de la mitjana espanyola, a diferència dels sis mesos anteriors. El conseller d'Economia tampoc no es va mostrar optimista en les seves previsions per al 1993, ja que va afirmar que el creixement serà similar al de l'Estat Espanyol —o en alguns moments per sota— i que les perspectives de pèrdua d'ocupació són negatives.

pressupostos de la Generalitat, celebrat al novembre, Alavedra va preveure una pèrdua de 34.000 llocs de treball per aquest any, amb un índex de desocupació del 14,4%, respecte d'un 18,9% estatal. Això no obstant, va assegurar que «no s'ha de caure en dramatismes que frenen la inversió i el consum» i va descartar uns nivells de crisi com els dels anys 70 i principis dels 80. Macià Alavedra es va mostrar especialment optimista sobre la reducció del déficit comercial per l'augment de les exportacions i el fre de les importacions, tot i que la inversió direc-

Al 1992, el PIB agrari català va augmentar un 14% —un descens de l'1,5% a l'Estat Espanyol—, l'industrial va caure un 0,4% —a tot l'Estat va pujar un 0,8%—, i va créixer un 2,1% en el sector de serveis, quatre dècimes per sota del global estatal. El descens més accentuat es va registrar en el sector de la construcció —un 2,5%—, si bé va ser inferior al del conjunt del país —el 4,6%. Alavedra va reiterar les seves crítiques al Govern estatal perquè, segons

EL PUNT/9/11/93

- * Colònies d'hivern a la Molina, hi aniran 32 malalts i 8 treballadors. Hospital Psiquiàtric. 11-15 de gener.
- * Curset de màgia per a nois i noies de 10 a 15 anys. Can Panxut.
- * Exposició d'artesanía i pintura de Marta Font. Les Bernardes. Fins al 16 de gener.
- * Exposició col·lectiva de pintures de Joan Falgueres, Joan Ayala i Jaume Busquets. Les Bernardes. Del 19 de gener al 8 de febrer.
- * Curs de ceràmica. Les Bernardes. Del 7 de gener fins al mes de juny, un dia a la setmana.
- * Cinema, amb la projecció de la pel·lícula "La Flauta dels Barrufets". Can Panxut. Grup Rialles. 17 de gener.
- * Curset per aprendre a BALLAR SARDANES. Pati de Les Bernardes. Dissabtes de 2/4 de 12 a 2/4 d'una del migdia. A partir del 16 de gener. Mesos: gener, febrer, març i abril.
- * Exposició informativa d'ocupació laboral, al Centre d'Innovació i Formació Ocupacional de Salt. 15/29 de gener.
- * Curset de cuina regional. Les Bernardes. Febrer i març.
- * Col·loqui-xerrada sobre alimentació i la salut. Escola d'Adults. 23 i 24 de gener.
- * Hípica. El Club Hípic CENTAURE de Salt va acollir, el 30 de gener, alumnes de FP de Sant Narcís dins el marc de la setmana cultural. En aquesta trobada hi van participar 100 alumnes de l'Escola, que van poder participar directament en l'experiència de muntar a cavall. També es van impartir classes teòriques. Aquest és el segon any que se celebra aquesta jornada.
- * Presentació del video de la Brigada 92, a l'Escola d'Adults de Salt. Organitza: Comissió d'Agremanament Salt-Quilalí. 6 de febrer.

PRIORITAT A LA SEVA SEURETAT

INSTAL·LEM IMMEDIATAMENT UN PANY DE TRES PUNTS

ANTIPALANCA - ANTIPRESA
ANTITALADRO - ANTIGANZUA

INFORMEU-VOS: **OK SERVICE 22 24 26**

SEURETAT SEURETAT SEURETAT SEURETAT SEURETAT

ANY XIV/Núm. 138
Febrer 1993
PORTADA/
Foto: Manel Calvo

LA FARGA/Revista de Salt.
EDITA/Casal de Jubilats de Salt.
DIRECCIÓ/Josep Cristòfol i Darné.
COORDINACIÓ/M.ª Helena Romagós.

CONSELL DE REDACCIÓ/
Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Martí Fita i Casals, Miquel-Àngel Ferrés i Fluvià, Agapit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño, Alicia Vila, Xavier Alberch i Fugueras i Salvador Sunyer i Aimeric.

COL·LABORACIÓ HABITUAL/
Antoni Brugués, Pitu Geli, Josep Guardiola, Eva Escuin i Dilmé, Pili Fernández, Biblioteca Municipal Jaume Mintrial i Masià i Josep Boó.

COL·LABORACIÓ EN AQUEST N.º/
Miquel-Àngel Ferrés, Jordi Pons i Busquet, Jaume Curbet, Neus Brugada i Motjè, Agapit Alonso i Pont, Narcís Buch Puigdemont, Ramon Torramadé, Alfons Moré i Paretas, Josep Cristòfol i Darné, Joan Vidal i Gayolà, Salvador Sunyer i Aimeric i Xavier Coromines i Mainegre.

COMPAGINACIÓ/Xarli Terribas i Roca.

CORRECCIÓ I ESTIL/
Toni Rusalleda.

FOTOGRAFIA/Martí Artalejo i Costa, Manel Calvo i López. Jaume Ollé i Carme Carbó.

DISTRIBUCIÓ/Pitu Geli.

ADMINISTRACIÓ/Joaquim Boada i Reig.

TIRADA/1.500 exemplars.

REDACCIÓ/Passcig Verdager, 1

Tels. 23 04 98 - 23 85 78

IMPRESSIÓ/Impremta Pagès, S.A.
C/. Eixample, 8 - Tel. 42 01 07 - Anglès.

DIPÒSIT LEGAL/GI-356/79

SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.200 ptes.

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA
NECESSÀRIAMENT AMB LES
OPINIIONS EXPRESADES AMB
ELS SEUS ARTICLES SIGNATS I
QUE PUBLIQUEM ÍNTEGRAMENT
RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU
AUTOR.

LA FARGA AUTORITZA LA
REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES,
SEMPRE I QUAN S'INDIQUI
CLARAMENT LA SEVA
PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

EDITORIAL

Podíem haver estat l'eixample de Girona

Efectivament, podíem haver estat l'eixample de Girona, com el franquisme ens hi havia predestinat, i ara el desviament de la Carretera Nacional II possiblement passaria pel bell mig de les nostres Deveses. Potser algú ens podria explicar quelcom que hagués estat bo pels nostres veïns, si no hagués triomfat la nostra tossuda voluntat de tornar a ser un poble.

Deu anys després d'haver recuperat la independència municipal, serà bo que repassem el que han estat, i si aquell esforç unànime i decidit de recuperar la nostra identitat com a poble ha estat bo per a la nostra comunitat.

Sabíem que el poble havia canviat durant els anys que vàrem ser annexionats a la ciutat de Girona, i algunes veus reconegudes desaconsellaven tornar enrera. Segons els estudiosos, el que calia al nostre País era precisament tancar ajuntaments i concentrar-los en entitats supramunicipals.

Ja ens havien dit que econòmicament no ens en sortiríem fàcilment, però també estàvem segurs que no esperàvem pas els

beneficis econòmics que ens portaria la segregació.

Aleshores teníem un poble viu, però sense ajuntament. Tot el que necessitàvem per tenir vida pròpia s'havia conservat durant els anys que, annexionats a Girona, s'havia intentat reconvertir-nos en un barri més de la "Tres vegades immortal Ciutat". Les entitats, i amb elles la voluntat política dels partits i l'oportunitat de tornar al seu lloc les actuacions antidemocràtiques del franquisme, com era el cas de l'annexió del nostre poble, varen ajudar sens dubte a aconseguir-ho.

El balanç que proposem des d'aquestes pàgines no podrà ser prou extens per fer una anàlisi profunda de l'etapa moderna del nostre municipi. Només pretenem encetar el diàleg que ens hauria d'animar cap a fer el nou pas de mirar-nos el poble davant la realitat dels anys noranta. No fos cas que després de tornar a ser un municipi perdéssim de vista les poderoses raons que ens varen moure a aconseguir-ho.

SUMARI

ESPIGOLANT	2	Puigdemont	13
RECURLL	2	Ramon Torramadé	14
EDITORIAL		Alfons Moré i Paretas	15
Podíem haver estat		Josep Cristòfol i Darné	16
l'eixample de Girona	3	Joan Vidal i Gayolà	17
LOCAL	5	Salvador Sunyer i	
IMATGES		Aimeric	18
Un any de cinema Estudi		Xavier Coromines i	
Truffaut	6	Mainegre	19
EL DIAMANT DE LA PLAÇA		10 Anys després...	
"Friends for life"	7	cal recordar que:	20-21
COL·LABORACIONS		Conclusions	21
El procés de segregació de Salt:		El procés de Segregació de	
Un breu repàs	8-9	Salt (1974-1983)	22
EL PROCÉS DE SEGREGACIÓ DE SALT		CAGAFERRO	
10 Aniversari del tres de març.		l'acudit foll	23
Introducció	10	CAP i POTA	
10 ANIVERSARI DEL TRES DE MARÇ		Per què serveix	
Un regust agredolç	11	la vorera?	23
Neus Brugada i Motjè	12	COPSAT AL VENT	
Narcís Buch i		Observacions	23

D. Jimmy i D.ª Rumilda

El passat 6 de febrer van arribar al poble de Salt el matrimoni nicaragüenc format per D. Jimmy i D.ª Rumilda.

Aquests germans de Quilalí, que formen part de la Comissió d'Agermanament de Quilalí amb Salt, estaran un mes entre nosaltres, cosa que els permetrà visitar les diferents infraestructures i serveis del poble, a fi de conèixer directament la realitat saltenca i donar-ho a conèixer a la resta de la comunitat de Quilalí, poble agermanat amb Salt.

L'organització de l'estada va a càrrec dels membres de la Comissió d'Agermanament i s'allotjaran a casa d'aquests.

D. Jimmy i D.ª Rumilda. Foto: Carme Carbó.

Passeig Països Catalans

A primers de gener van començar les obres de condicionament del passeig dels Països Catalans. Aquesta obra, de gran envergadura, és la prolongació del Passeig d'Olot que ve de Girona.

Per fer aquesta obra s'ha enderrocat la casa de la família Ensesa a la cruïlla del carrer Dr. Castany. I, actualment, s'està fent el col·lector de la zona més propera a Girona.

Amb el condicionament d'aquest vial serà més factible el trànsit que vagi cap a Besanó i zona Sitjar. I, sens dubte, afavorirà la mobilitat que serà molt més confortable de la que hi ha actualment.

Nova regidora

En el trànscur de primer Ple de l'any 93, que es va celebrar el 21 de gener d'enguany, entrà a formar part de l'equip de Govern Local la Regidora Margarida d'Arquer, adscrita a la llista socialista, en substitució d'Àl·lia Vila, que va deixar el càrrec de regidora de joventut per motius professionals.

El mercat

El passat 15 de gener va tenir lloc el mercat del divendres a la nova zona del sector Maçana. Aquesta ubicació, aprovada unànimement per tots els grups municipals del Consistori Saltenc, és molt més àmplia que l'antiga, el que suposa una millora per a tots.

Així la nova configuració de mercats al poble és la següent:

- Mercat del divendres - Sector Maçana.
- Mercat Municipal cobert - Tots els dies, passeig Països Catalans.
- Mercat de la roba - Dimecres, davant mercat cobert.
- Nou mercat de fruites - Dimecres, passeig Ciutat de Girona.

Prolongació del Passg. Marquès de Camps

A finals de l'any passat van començar les obres per prolongar el Passeig Marquès de Camps.

Amb aquest nou vial s'ha construït un giratori a l'alçada de la benzina del camí del Sitjar. Aquests nous sistemes, el de les vies de comunicació, permeten fer una circulació més fluïda, ja que eliminen les cues que normalment es fan a les cruïlles.

Amb aquestes obres, que pràcticament estan acabades, es realitza una nova fase de condicionament d'aquest vial, a fi que, amb un nou tram, pugui permetre accedir directament a la sortida de l'autopista A7, que sens dubte, serà un avantatge per als conductors que volen accedir a la zona sud de Girona.

Prolongació Passeig Marquès de Camps. Foto: Manel Calvo.

Ruta del carrilet

La companyia de ferrocarrils de Via Estreta, (FEVE), va arribar a un acord amb els Ajuntaments de Salt, Besanó, Anglès i Sant Feliu de Pallerols, per vendre els terrenys per on passava l'antic carrilet Girona-Olot. D'aquesta manera tots els terrenys que ocupava la línia ferroviària ja són propietat municipal, la qual cosa permetrà que els Ajuntaments, per on feia el recorregut el carrilet, puguin tirar endavant el projecte de convertir aquest traçat en un passeig per a vianants i ciclistes. El projecte podria rebre el suport del Ministeri d'Obres Públiques i Transports a través d'un programa de recuperació d'antigues infraestructures.

El 30 de gener es va signar el compromís i es vol que vianants i ciclistes puguin utilitzar el traçat, almenys en una primera fase, abans de l'estiu vinent.

No al Leclerc

La Comissió Territorial d'Equipaments Comercials de Girona va negar, en reunió a porta tancada celebrada el 5/2/93, a la cadena Leclerc el permís per instal·lar-se a Salt, per considerar que afectaria el comerç local i el de les rodalies. El que suposa no poder fer a Salt el Centre Comercial Pla de Salt, d'àmbit comarcal. Cal recordar que la instal·lació d'un Centre Comercial d'aquestes característiques va estar aprovat unànimement per tots els grups municipals, i que va rebre el suport de 41 entitats del poble, per considerar que Salt necessita la instal·lació de fortes empreses a fi de poder tenir més recursos econòmics per donar uns més bons serveis als ciutadans.

Sens dubte, la decisió de la Comissió d'Equipaments ha estat una mala notícia per a tots els usuaris i consumidors del poble.

Un any de cinema Estudi/Truffaut

El prop-passat 29 de gener de 1993, es va celebrar al Cinema Modern de Girona, on hi ha el Cinema/Estudi Truffaut, el primer aniversari de la seva existència. Una proposta feta pel Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona a l'empresa dels Cinemes Modern.

Durant un any s'hi ha

portat un tipus de cinema diferent i amb versió original. Un any durant el qual no solament s'ha pogut veure una sèrie de films que no arribaven a Girona, sinó que també ha comportat organitzar debats, conferències i presentacions.

El col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona ha realitzat

entre els seus membres unes votacions per triar les millors pel·lícules de l'any, estrenades a Catalunya durant el 1992. Cinc pel·lícules estrangeres i tres de l'Estat Espanyol. Aquestes són les votacions (no hi ha ordre de preferència) de cada un d'ells.

GUILLEM TERRIBAS

Imma Merino

Estrangeres:

La doble vida de Verónica

Sin perdón

El pequeño Tate

Mi Idaho privado

Urga

Espanyoles:

Vacas

Belle Epoque

El sol del membrillo

Josep Mir

Estrangeres:

Sin perdón

Mi Idaho privado

Conte d'hivern

La bella y la bestia

La doble vida de Verónica

Espanyoles:

La reina anónima

Belle Epoque

Jamón, jamón

Manel Mir

Estrangeres:

Sin perdón

La bella y la bestia

Conte d'hivern

Tots els matins del món

Glengarry Glen Ross

Espanyoles:

Belle Epoque

Jamón, jamón

Tacones lejanos

Salvador Montalt

Estrangeres:

Sin perdón

Barton Fink

La doble vida de Verónica

La linterna roja

El cabo del miedo

Espanyoles:

Vacas

Belle Epoque

El sol del membrillo

Àngel Quintana

Estrangeres:

Nouvelle vague

La doble vida de Verónica

Un ángel en mi mesa

Sin perdón

Conte d'hivern

Espanyoles:

La reina anónima

Belle Epoque

El sol del membrillo

Edmon Roch

Estrangeres:

La bella y la bestia

Fievel va al Oeste

La doble vida de Verónica

La linterna roja

Conte d'hivern

Espanyoles:

Vacas

Belle Epoque

El sol del membrillo

Guillem Terribas

Estrangeres:

Sin perdón

Conte d'hivern

Algunos hombres buenos

Tots els matins del món

Bob Roberts

Espanyoles:

Jamón, jamón

Belle Epoque

El sol del membrillo

Paco Vilallonga

Estrangeres:

Tots els matins del món

Sin perdón

La doble vida

de Verónica

La linterna roja

Grand Canyon

Espanyoles:

Belle Epoque

Jamón, jamón

El sol del membrillo

VOTS TOTALS

Estrangeres

Sin perdón 8 vots

La doble vida

de Verónica 6 vots

Conte d'hivern 5 vots

Tots els matins del món 3 vots

La bella y la bestia 3 vots

Mi Idaho privado 2 vots

La linterna roja 2 vots

Glengarry Glen Ross 1 vot

El pequeño Tate 1 vot

Fievel va al Oeste 1 vot

Un ángel en mi mesa 1 vot

Nouvelle vague 1 vot

Barton Fink 1 vot

El cabo del miedo 1 vot

Bob Roberts 1 vot

Grand Canyon 1 vot

Algunos hombres buenos 1 vot

Urga 1 vot

Espanyoles

Belle Epoque 8 vots

El sol del membrillo 6 vots

Jamón, jamón 4 vots

Vacas 3 vots

La reina anónima 2 vots

Tacones lejanos 1 vot

"Friends for life"

Quan, adolescents, corriem per aquells passadissos del Seminari (que la M. Mercè Roca descriu com a "glaçats"), esculpíem a la ment un projecte de vida gran però indefinit, que no sabíem desxifrar més enllà de l'esperada partida de ping-pong entre classe i classe o de les entremaliadures pròpies d'un internat.

L'Escultor que ens hi embrancà prou ens féu agafar aviat l'escarpa i el martell per anar definint de mica en mica el nostre projecte de vida. Vèiem tot d'una que un company ben trempat plegava, i abans que ens haguéssim empassat el disgust ja n'hi havia un altre que no tornava després de vacances. El gresol on es coïa la decisió bullia. Si començaves a donar voltes al "si" condicional, només trobaves raons per a perpetuar la indecisió. Una mica com deu passar en les parelles, no? Fins que, arrabassats per l'Esperit dels folls - que no se sol mirar mai els informes massa assenyats - ens trobàrem davant del bisbe i de la comunitat per dir un sí (accentuat) per tota la vida. "Forever and ever", per si algun jove net no ho entén en la nostra llengua.

Embarbussats de gola i d'esperit, anàvem corresponent a les encaixades i abraçades dels aimants d'aquesta Empresa, mentre

senties darrera d'una columna dues pàmfiles que s'exclamaven: "malaguanyats!"

A sangs calentes engrescàvem la jovernella del nostre primer destí, la primera parròquia, el pri-

mer amor, que es guarda tota la vida en un lloc de la memòria adornat amb domassos festius. Les impressions primeres d'un "ofici" que s'endinsa tant en l'ànima humana es recorden amb la reverència del

nen que al cap d'un temps contempla el seu primer dibuix. Més tard, les contradiccions que es viuen envers la mare Església es van haver d'anar engolint amb la rebel·lia soferta de l'adolescent que descobreix a contracor els defectes dels seus pares.

Però la gent, gràcies a Déu, la gent ho vol tot i et salva de tot. Perquè sense manar exigeix. I sense parlar, dicta el camí. La gent senzilla, els cristians de peu pla, sense proposar-s'ho en cap reunió programàtica, formen en conjunt una descripció precisa i moderada del que volen i necessiten. Un llibre d'un teòleg de fa uns quinze anys duia per títol "Déu és a la base". No crec que se n'hagi mogut, malgrat aquests darrers anys... Durant els meus primers quinze anys de capellà, m'he adonat d'una cosa curiosa: no sempre els que saben més música són els que saben trobar el to. Les benaurances, si són viscudes de debò, sempre sembla que desafinen. Naturalment. I vinga a cantar. "Forever and ever".

I arriba un moment en què estar al servei del poble queda com collat al pit. Com si la mà llesta de l'Escultor hagués tret un rendiment miraculós d'una matèria primera poc consistent.

MIQUEL-ÀNGEL FERRÉS

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

**MOTOS
CATALUNYA**

PERE TEIXIDOR

C/. Major, 307
Telèfon 23 93 67
SALT

MONTESA	DUCATI
PEUGEOT	VESPA
VESPINO	DERBI
DUCSON	PUCH
HONDA	

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres
artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a bany

DISTRIBUIDOR

SOLAR S.A.

SOLAR S.A.
SOLAR S.A.
SOLAR S.A.

C/. Joan Maragall, s/n. - Zona Esportiva
Telèfon 23 58 11 - SALT

El procés de segregació de Salt: Un breu repàs

Explicar en poques ratlles l'actuació del poble de Salt per a segregar-se del municipi de Girona, no és una comesa senzilla. Tanmateix, intentaré sintetitzar-ho situant els principals esdeveniments en tres grans etapes, en les quals es pot dividir el procés de segregació.

1.ª 1975 - 1978

L'1 de gener de 1975, el poble de Salt fou annexionat formalment al municipi de Girona. Enrera quedaven més de dotze anys de litigis

ració de la independència municipal per mitjans democràtics. Malgrat tot, en aquests primers anys de la transició, la qüestió de Salt va quedar ofegada per l'onada d'esdeveniments polítics i socials, l'aparició dels partits polítics, sindicats, de l'associacionisme reivindicatiu, etc.

Durant aquests anys, Salt patia una important transformació, arran de l'allau immigratòria que anava arribant gradualment al poble des dels anys seixanta. La urbanització descontrolada, alienadora i especuladora, amb les consegüents

problemes i les necessitats bàsiques dels saltencs.

Amb la convocatòria de les primeres eleccions municipals (3-4-79), l'AA.VV. es plantejà seriosament el tema de la independència de Salt. Va constituir una assemblea (3-2-1979) que va debatre sobre **Què vol el poble de Salt?": Autonomia o independència".** També va organitzar un debat amb els caps de llista per l'Ajuntament de Girona per conèixer la seva posició sobre l'autogovern de Salt, que en general van mostrar-se parti-

des que l'ajuntament gironí va iniciar l'expedient per a l'agregació. L'Ajuntament de Salt va esgotar, infructuosament, totes les vies legals per aturar la desaparició del poble. El règim dictatorial imperant aleshores obstaculitzava qualsevol queixa o protesta popular dels saltencs.

L'annexió fou vista com un acte imposat a la força, en contra de la voluntat ciutadana, defensada amb unes argumentacions més que dubtoses, un acte injust i propi d'un règim autoritari.

La mort del dictador i l'adveniment d'una etapa de transició cap a la democràcia, va fer renèixer l'esperança en la recupe-

ració de tot tipus, féu acte de presència. Els nouvinguts arribaven a un lloc que era, de fet, un barri de Girona. La personalitat de Salt com a poble s'anava diluint progressivament.

2.ª 1978 - 1980

Aquesta fou una etapa d'indecisió. Hom es començava a plantejar el tema de Salt, però hi havia dubtes sobre què calia fer: autonomia o independència municipal, referèndum sí o no, viabilitat econòmica d'un Salt independent, etc. El protagonisme d'aquests anys va correspondre a l'Associació de Veïns de Salt, molt activa i reivindicativa des dels seus inicis per a resoldre els

daris de la independència. Podem afirmar que l'AA.VV. va engegar el motor per començar la carrera cap a la independència municipal.

El consistori democràtic gironí, amb l'objectiu de descentralitzar les activitats municipals crea el **Consell Municipal de Salt** (18-5-1979), organisme consultiu, sense personalitat jurídica, sense poder decisor real, sense pressupost propi i, per tant, ineficaç per resoldre els problemes reals de Salt. El Consell va desil·lusionar a tots aquells saltencs que creien en l'autonomia municipal com la solució al problema.

Al final d'aquest període, el Consell va promoure la creació

d'una Comissió que encapçalés una campanya per la independència de Salt.

3.ª 1981 - 1983

Aquesta etapa es caracteritzà per l'actitud clarament decidida dels saltencs a favor de la segregació. La Comissió per la Independència fou l'element fonamental i el nucli sobre el qual girà tota l'activitat reivindicativa.

Malgrat algunes reticències inicials, que reclamaven la convocatòria d'un referèndum, molt aviat la Comissió fou l'organ unitari sota el qual s'aplegaren els saltencs a favor de la independència per la via de la segregació municipal. La representativitat d'aquesta Comissió es basava en una Assemblea de Veïns i entitats i el seu funcionament era totalment autònom del Consell Municipal.

La Comissió va elaborar i difondre les argumentacions que recolzaven el perquè Salt volia la independència. Aquestes es fonamentaven bàsicament en el sentiment del poble i en la voluntat de no perdre la pròpia identitat municipal.

Sota el lema: **RECUPEREM LA IDENTITAT DEL NOSTRE POBLE. CAMPANYA PER LA INDEPENDÈNCIA DE SALT**", la Comissió va endegar una intensa campanya, que fou la punta de llança de les reivindicacions saltencs. S'utilitzaren tots els mitjans a l'abast: multitud d'actes populars per a persuadir els saltencs de la necessitat de lluitar per a la seva independència municipal; utilització de la premsa escrita (sobretot PUNT DIARI i Diari de Girona) per donar ressò a la Campanya i com a element de pressió sobre l'Ajuntament gironí; contactes amb les més altes institucions i personalitats del país (Generalitat, Parlament, Diputació, etc.). La Campanya fou un èxit pel ressò aconseguit, per la insistència, per la pressió constant a l'Ajuntament de Girona, per evitar manipulacions partidistes i, en definitiva, per haver assolit, al final, l'objectiu proposat: la independència de Salt.

L'Ajuntament de Girona va tenir una actitud d'indecisió, sobre-

tot en els primers temps, a causa dels dubtes que es tenien sobre la viabilitat d'un Salt independent. L'11 de febrer de 1981, l'Ajuntament va acordar iniciar l'expedient de segregació de Salt. Per adjuntar a aquest expedient, l'Ajuntament gironí va encarregar un estudi econòmic a l'equip de Joaquim Clusa, Lluís Casassas i Antoni Gabarró sobre la viabilitat econòmica de Salt i Sarrià independents. Els autors d'aquest estudi arribaren a la conclusió que la segregació no produiria una millora dels serveis públics en aquests municipis, dubtaven, que aquests disposessin de suficients recursos econòmics i recomanaven, com a solució al problema, la constitució d'entitats locals menors. Per altra banda, una enquesta que l'Ajuntament encarregà a l'empresa ECO, demostrava que la gran majoria de Saltencs eren partidaris de la segregació.

Paral·lelament a la tramitació de l'expedient, es portava a terme la Campanya per la Independència, la qual va concloure amb una manifestació de prop de 500 persones que van marxar de Salt cap al Saló de Plens de l'Ajuntament gironí (20/3/1982).

El 28 d'abril de 1982, l'Ajuntament va trametre l'expedient de segregació a la Generalitat, per tal que prenguéss una decisió. El dictamen preceptiu del Consell d'Estat fou favorable. El 3 de març de 1983, la Generalitat va acordar el decret de segregació dels municipis de Salt i Sarrià. Després de

gairebé nou anys, Salt tornava a ser un poble plenament independent.

4. Conclusions

El procés de segregació de Salt fou un moviment espontani, no premeditat, que s'anà dibuixant a mesura que es resolien els problemes, i amb l'argument clau de tornar a ser un poble.

Aquest procés va assolir el seu objectiu mercès a un conjunt de circumstàncies històriques, que, de no donar-se, difícilment s'hauria aconseguit la segregació.

* El moment històric de transició, d'eufòria democràtica i d'anul·lar tot vestigi de la dictadura.

* El fet que la injusta agregació de Salt fos recent en el temps i fresca en la memòria popular.

* L'augment de les deficiències i mancances del municipi, arran de l'augment demogràfic i de l'especulació urbanística.

* Un moviment associatiu fort, que va quallar en la Comissió per la Independència, veritable motor del procés de segregació.

No costaria gaire de pensar que si aquestes circumstàncies històriques haguessin estat diferents, si Salt hagués romàs molts més anys annexionada, si l'Ajuntament de Girona hagués potenciat una autonomia municipal real i, per tant, el Consell Municipal, la segregació hauria esdevingut més incerta.

10 Aniversari del tres de març

Introducció

El propi 3 de març es compliran 10 anys de publicació del decret de segregació del nostre poble de la ciutat de Girona. Era el 3 de març de 1983.

A 10 anys vista es pot oferir ja un balanç del que han estat aquests 10 anys per a Salt. Deu anys de gestió, d'obres fetes i d'obres pendents, de reptes de futur... Deu anys de fer poble, amb els seus alts i baixos, deu anys en què ha passat gairebé de tot... Moments intensos, amb un associacionisme fort, moments d'esllanguiment i certa apatia, moments de fer comunitat i moments on l'abúlia s'ha fet notar...

Els reptes de futur són presents i vius: l'escanyament econòmic i financer de la majoria dels ajuntaments, i d'una manera especial el nostre, la crisi econòmica que retorna després d'una eufòria que semblava imparable, el debat viu en un moment econòmic crucial sobre el centre comercial Leclerc, que la Comissió d'Equipaments de la Gene-

ralitat ha denegat amb arguments febles i ambigus,... Tot això fa que Salt, a 10 anys d'aquell 3 de març de 1983, s'obligui a plantejar a fons la situació econòmica del nostre municipi i dels ingressos que li calen a l'ajuntament per mantenir els actuals serveis, i, ja que som a Europa, gaudir-ne de nous com a ciutadans que en som.

Hem fet diferents preguntes a persones vinculades amb la nostra vila en el moment de la segregació (gent del moviment veïnal, de la Comissió per la Independència, gent de les institucions: Consell Municipal, Ajuntament de Girona, Generalitat... etc.

Les seves respostes són perquè els nostres polítics i la gent conscienciada de les associacions hi pensin.

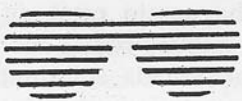
Aquest especial 3 de març més que servir de parada, ha de servir per tornar a motivar-nos a tots plegats i relançar el poble de Salt a un paper dinàmic dins els municipis de les co-

marques gironines. Vàrem voler ser independents per a tenir un poder polític propi i autònom. I hem de fer servir aquest poder per potenciar Salt a nivell econòmic, comercial, industrial, cultural i social.

Hauríem volgut incloure en aquestes pàgines, les opinions de dos personatges que, en aquell procés de segregació van tenir un protagonisme destacat. Ens referim a Joaquim Nadal, alcalde de Girona ja en aquells moments, i a Macià Alavedra, Conseller de Governació que va firmar el Decret de Segregació del 3 de març de 1983. Pensem que la seva visió després de deu anys d'aquells fets hauria estat prou interessant per als nostres lectors. LA FARGA els va demanar, a tots dos, aquesta col·laboració, però en el moment de tancar aquest número no ens ha estat facilitada.

COL·LECTIU DE REDACCIÓ

LES MILLORS ULLERES I LENTS DE CONTACTE
AMB GARANTIA DE SALUT
ATENCIÓ A LES PROMOCIONS

OPTICA

SALT

Àngel Guimerà, 75
Tel. 23 36 45
17190 SALT

GRUP FARMAÒPTICS

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE

MOBRA, S.A.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix
Tel. 23 53 17

Un regust agredolç

La segregació de Salt, ara fa 10 anys, responia a la necessitat de reparar un greuge històric que hipotecava qualsevol possibilitat de convivència harmoniosa amb Girona. Salt havia estat agregat a Girona en contra de la voluntat de la majoria dels saltencs i només aquest fet ja donava un sentit polític inequívoc i ple a la decisió que els hi restaurava la sobirania municipal.

Aquesta era, sens dubte, la finalitat principal del llarg, complex i costós procés de segregació. Però hi havia, també una altra finalitat que, si no m'enganya la percepció, ha anat quedant arraconada. Salt volia tornar a ser un municipi i Girona ho va facilitar. Salt i Girona no

Plaça Tres de Març. (Foto Manel Calvo - Gener/93.)

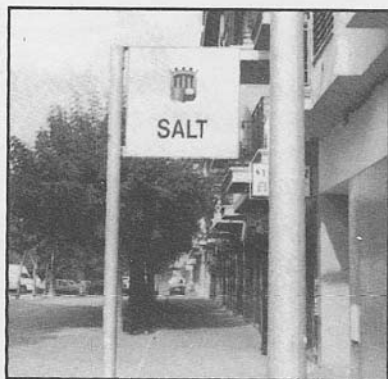
podien, però, ni crec que es proposessin (hauria estat insensat) desfer la xarxa inextricable de relacions socials, laborals i econòmiques que teixeixen una ciutat real que costa poc de descobrir desbordada més enllà dels límits burocràtics dels respectius municipis. I aquest era el repte que ens vam proposar tant els saltencs com els gironins que vam promoure l'expedient de segregació: fer compatible la plena sobirania política dels municipis amb el manteniment i fins i tot l'extensió d'una xarxa comuna de serveis públics, que només a partir d'una determinada escala po-

den garantir la necessària eficàcia i eficiència.

El meu regust és, després de 10 anys, agredolç. Celebro, com tants saltencs i gironins, que Salt hagi tornat a ser un municipi. Lamento, com tants saltencs i gironins, que no hàgim aprofitat l'ocasió, probablement irrepètible, de trobar el punt just entre la màxima autonomia municipal i la màxima qualitat dels serveis que necessitem i paguem tots els ciutadans.

JAUME CURBET

*Tinent alcalde de Govern Local
i participació de
l'Ajuntament de Girona*

Entrada a la vila de Salt per la plaça de Catalunya.

REMOTO
CENTRE RECANVIS MOTO

VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ

AGF3U
PLÀSTICA TALLA

IMPORTADOR PER A ESPANYA

UTM

ariete

PROFLEX

MALOSSI

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

polini

Ramon i Cajal, 8 - Telèfon 24 00 61 - SALT

Sport Garatge, s.a.
JOSEP CASALS

- * Reparacions
- * Engrassaments
- * Neteja

Pas. Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 - SALT

**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOLVO

Camions i Autobusos

Pas. Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

Les preguntes són:

- 1.- Què seria de Salt si no fos independent?
- 2.- Té sentit que Salt sigui avui independent?
(Sí o No) i Per què?
- 3.- Quines són les tres prioritats que manquen a Salt?

Neus Brugada i Motjè
Presidenta de l'Associació de Veïns
de Salt (1980-1984)

1.- Un barri com molts d'altres que formaria part integrada de la ciutat o Ajuntament de Giorna. Que segurament hauria de lluitar molt més per aconseguir aquelles millores i serveis que el poble necessita.

Malgrat tot, crec que si es donés aquesta situació, els saltencs d'avui tornarien a lluitar per aconseguir la independència i establir de nou aquells límits tan nostres: "Salt, de can Tona a can Pixera i al mig, l'Ajuntament".

2.- Considero que sí, ja que si fa 10 anys el poble es va manifestar i va decidir que clarament apostava per la independència, mentre no es manifesti clarament que avui ja no vol ser-ho, té com a mínim sentit des de la perspectiva de sentiment com a poble. També penso que és important la independència d'un poble per mantenir vives aquelles

Vista parcial de Salt, amb el grup Sant Cugat en primer terme.

característiques que el defineixen com a tal i poder decidir des de les seves forces vives què és el que necessita i vol en cada moment de la seva història.

3.- En l'actualitat no visc a Salt, per tant, m'és difícil conèixer bé què és el que falta, però com a

persona que em desplaço sovint a Salt, crec que s'ha de solucionar el problema de la circulació del "carrer Major" i revitalitzar tota la part vella.

NEUS BRUGADA I MOTJÈ
Presidenta de l'Associació
de Veïns de Salt (1980-1984)

Narcís Buch i Puigdemont

Membre de la Comissió
per a la Independència

1.- Seríem gironins, no? Vull dir un barri de Girona enclavat al mateix lloc, però de ben segur que tindriem molts més problemes d'infraestructures, vials, vigilància policial, burocràtics, culturals, socials, tresorers i per què no, d'identitat, ja que passariem a ser un barri gran amb problemes de marginació molt més importants dels que puguem tenir ara. Quina pena que hagués desaparegut "por Decreto-Ley" tot un poble amb la seva idiosincràsia i personalitat pròpia després de mil anys d'història.

2.- Sí que té sentit. Al nostre poble, encara que a prop de la capital, la seva gent té esperit de poble i no de la gran ciutat, perquè tenim unes arrels i una història que no oblidem, un tarannà i una manera de fer diferents que la d'altres pobles i ens estimem més ser cap d'arençada que cua de rap.

Tenir Ajuntament propi ens permet autogovernar-nos, i això ja és molt important, no ho creieu? Poder tractar els temes amb els altres pobles veïns, o els serveis mancomunats de tu a tu, poder decidir el que volem per al nostre poble, i invertir els diners o recursos econòmics, produïts pels impostos, allà on creguem més oportú.

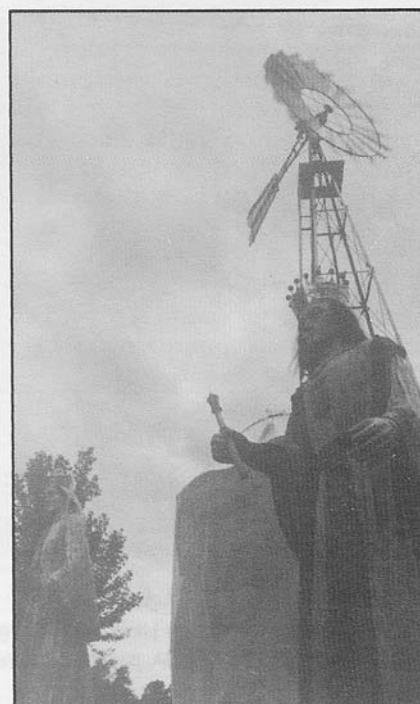
3.- La 1.ª, intentar aixecar la nostra indústria, donar facilitats perquè s'implanti al poble i no se'n vagi a fora o als voltants, com fan molts ara. Enllestir les zones industrials. Un poble sense indústria, comerços, pagesos o ramaders, és un poble sense vida. No deixant marxar els que tenen iniciatives i creativitat, tant econòmiques, artís-

Placa en record del 41. Aniversari de la Independència, que es va col·locar al carrer Tres de Març. El conseller Macià Alavedra assistí a l'acte d'inauguració del nou carrer. Foto: Manel Calvo.

tiques, culturals, de tot tipus, ja que així podrem desenvolupar-nos en tots els camps i no acabar essent un poble dormitori. 2.ª, Enllestir els problemes vials, acabar l'enllaç amb l'autopista i el passeig dels Països Catalans, fer un pont sobre el Ter per anar cap el nord (des de Montfullà, per entendre'ns) i solucionar l'aparcament dins el nucli urbà, que actualment és bastant caòtic. 3.ª, Acabar de consolidar les obres inacabades de les zones esportives de les Guixeres i dels voltants del Pavelló, ja que són molt necessàries, així com recuperar cada vegada més el parc natural de les Deveses, ja que és l'única zona natural que tenim els saltencs i no la podem deixar perdre, i que no n'hi ha prou amb l'esforç dels amics de les Deveses.

NARCÍS BUCH I PUIGDEMONT
Membre de la Comissió
per a la Independència

Els gegants (l'Eulàlia i en Grau) en la inauguració de la Font del Paradís, amb el molí de vent al fons. (Pla dels Socs). Foto: Martí Artalejo.

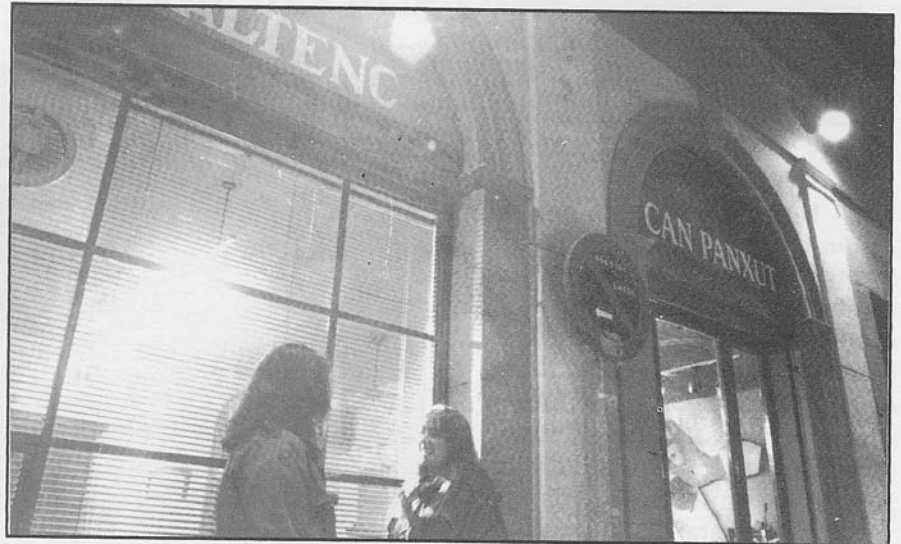
Ramon Torramadé

Membre del Consell Municipal de Salt

1.- Indubtablement que un "barri" de Girona amb totes les connotacions pejoratives pròpies d'un barri. Independentment del poble o ciutat del qual es forma part, un barri, per estar allunyat del centre, sempre estarà més descuidat i desprotegit d'infraestructura ciutadana.

2.- Té sentit. Més que res pel propi ser; a nivell individual, col·lectiu, de poble o nació, ser vol dir administrar-te tu mateix. Socialment, cultural o econòmica, que en conjunt és com s'identifica la personalitat. Un dels valors menys recordats és apreciar el que tenim, avui dia; quan han passat 10 anys des de la desannexió podem dir que hem retornat a la normalitat i en aquest cas és bo oblidar-se de fets passats per a dedicar els nostres esforços a compaginar el futur. Un futur que hauríem d'esperar omplir de contingut encarant-lo cap a una més capacitat de poder de decisió en l'administració catalana. Per exemple: diguem-ne independència.

3.- Parlar de tres prioritats es posar-te entre l'espasa i la paret. Les prioritats són sempre a nivell per-

L'Ateneu Saltenc de Can Panxut. Foto: Martí Artalejo.

sonal, però no defugiré la pregunta. Posats a destriar, la primera seria: distanciament o desconexió entre administració i administrats, o sigui, entre Ajuntament i poble.

Votar cada 4 anys no crec que sigui suficient, ni ser elegit vol dir tenir carta blanca per fe i desfer. Poder ser atès personalment per l'Alcalde o Regidors no vol dir contactar. Reunir-se esporàdicament en una assemblea informal i en un lloc adient per a conèixer l'opinió dels veïns respecte a les decisions municipals, i informar de decisions que podran resultar conflictives, penso que seria una manera d'afavorir la participació del poble.

La segona: l'estancament viari en què estem reclosos. Mentre no hi hagi una via de comunicació nord-sud que passi per l'oest del poble de Salt, patirem la pressió automobilística causant, en gran manera, de la contaminació ambiental provocadora de moltes molèsties.

La tercera: una integració social que ens comuniqui i ens faci participar en intentar erradicar aquesta lacra social que envolta el món de les drogues i que tant pateixen algunes famílies del poble.

RAMON TORRAMADÉ

Membre del Consell Municipal de Salt

**GESTORIA
ADMINISTRATIVA**

Impostos - Vehicles - Llicències - Assegurances Socials
DECLARACIÓ DE RENDA, podem solucionar els vostres dubtes

ASSEGURANCES - INCENDIS - ROBATORIS - VEHICLES, etc...
NACIONAL HISPÀNICA, S.A. - SEGUR - CAIXA - GENERALI

Pas. Països Catalans, 147 - Tel. 24 44 49 - 17190 SALT

restaurant
VILANOVA

Jordi Vilanova i Xifra
M.ª Lluïsa Torrent i Frigolé

Psg. Marquès de Camps, 51
17190 SALT (Girona)

Tel. 23 30 26
PREGUEM RESERVIN TAULA

Alfons Moré i Paretas

Primer President del Consell Municipal de Salt

1.- Salt, si no fos independent i per tant sense poder polític propi, dependria, necessàriament, per una banda, de la dinàmica que generarien les entitats i associacions del poble, en actes, manifestacions i actituds reivindicatives i participatives, i per l'altra, dels efectes del poder exercit per la ciutat veïna, equilibrat per unes competències delegades d'aquest poder, d'acord amb les exigències polítiques del moment.

El resultat, a la llarga, seria el desgat del moviment associatiu i reivindicatiu, i poc a poc, la pèrdua de la identitat de poble fins arribar al "ja m'està bé".

És el mirall d'altres indrets on avui, adormida la seva consciència de poble, assumeixen plàcidament la condició de barri.

2.- Després de la resposta a l'anterior pregunta i, en conseqüència amb la mateixa, dic que sí.

Quan dic independència dic també participació en acords, convenis, etc., amb els diferents ens municipals, comarcals, supra-comarcals, i Generalitat, però sempre amb el pes del respecte que imposa la capacitat jurídica i política d'un poble lliure.

3.- a) La primera, voldria que no parés el ritme en el procés de dotar la població de nous equips esportius, socials i culturals.

b) Que s'esmercessin els esforços per a continuar el clima de convivència de tots els vilatans.

Cruïlla del pg. Països Catalans amb el c/ Dr. Castany, abans de les obres que s'hi estan duent a terme.

Casa de Cultura Les Bernardes. Fou inaugurada el 25 de juliol de 1983, pel President Jordi Pujol.

Això també val pels polítics de torn, que extremin la prudència i el seny, que no són pas "enemics" de la bona política.

c) Particularment, voldria demanar que els pressupostos mu-

nicipals fossin més generosos en el capítol de les necessitats socials.

ALFONS MORÉ I PARETAS
Primer President del Consell Municipal de Salt

Josep Cristòfol i Darné

Segon President del Consell Municipal de Salt

1.- Un barri de Girona, evidentment. Com Santa Eugènia, com Sant Daniel o com Palau Sacosta, ex-municipis que, igual que el de Salt, foren annexionats -si us plau per força- per tal de formar la "gran Girona". Quina diferència hi hauria entre això i el que ara som, després de la segregació? Vull dir des del punt de vista del ciutadà corrent, de l'home del carrer, i pel que fa als serveis, als equipaments culturals o esportius, a la neteja, als jardins, a les zones verdes... tot allò, en fi, que el ciutadà percep i que, en conjunt, conforma el que en diem qualitat de vida. Estàriem pitjor? Estem millor? Fa de mal dir i, francament, em temo que no ho sabrem pas mai.

2.- Cal recordar, aquí, el sentit de tot el procés reivindicatiu

de la campanya per la independència. Es tractava de la reparació d'un greuge històric. L'annexió -no ho oblidem- es va consumir sense consultar el poble afectat i en contra de la seva voluntat, per Decret i a pesar del dictamen negatiu del Consell d'Estat. Calia restaurar la injustícia fos com fos i malgrat tot. Les conclusions de l'estudi Clusa/Casassas, encarregat per l'Ajuntament de Girona, eren totalment negatives i desaconsellaven la segregació, pels problemes econòmics, tècnics, urbanístics) que presentava. Però Salt ni en volia sentir a parlar, de problemes; només volia recuperar la independència municipal que li havien pres. I prou! Dels problemes, si n'hi havien, ja se'n parlaria després. El Decret de segregació del 3 de març del 1983 va suposar l'acompliment de la

voluntat d'un poble. Almenys, doncs, en aquest aspecte hem de contestar afirmativament la pregunta. El per què? Senzillament, perquè el poble ho va decidir així.

3.- Segur que n'hi deu haver d'altres més importants i més urgents. Però així de sobte i vist des de la barrera, se m'acudeixen:

- Solució dels problemes de finançament, mitjançant la creació de fonts generadores d'activitat econòmica i de llocs de treball.
- Integració de la població immigrada.
- Recuperació d'espais verds: les Deveses, el Ter, jardins...

JOSEP CRISTÒFOL I DARNÉ
Segon President del Consell Municipal de Salt

Joan Vidal i Gayolà

Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya (1980-1982)

1.- Si Salt no fos independent, seria, com de fet ho era, un barri de Girona, amb una certa autonomia, probablement més ben atès que alguns dels altres barris perifèrics, per la mala consciència que tindria qualsevol ajuntament democràtic que hagués heretat l'annexió practicada pel franquisme.

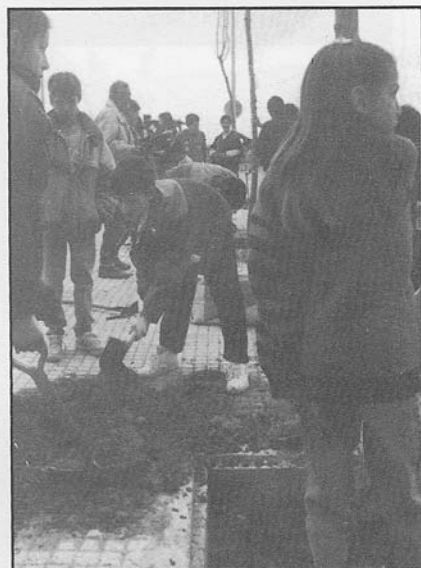
2.- Sí, sense cap mena de dubte. Salt és un poble que, malgrat el creixement experimentat per l'allau d'immigració rebuda en tan pocs anys, conserva encara una

forta personalitat que, malgrat tot, podria acabar diluint-se en pocs anys més si les institucions públiques, singularment l'ajuntament i les entitats locals, no s'esforcen més a potenciar-la.

3.- Llocs de treball, reforçament de l'esperit comunitari i integració dels saltencs d'adopció de tota mena de procedències (no només dels castellano-parlants). Només aquesta integració pot allunyar el fantasma d'una ciutat dormitori totalment subsidiària de Girona.

JOAN VIDAL I GAYOLÀ

Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya (1980-1982)

Plantada d'arbres a la perllongació del c/. Francesc Macià.

LA TRANSFORMACION DEL MITO

NUEVA GAMA LANCIA DELTA

Para LANCIA renovar al mítico DELTA, era un reto. Y lo hemos conseguido, desarrollando un automóvil con un espíritu nuevo, exclusivo, con poder. Desde la nueva versión LX con un motor de 1.500 cc, hasta la agresividad del nuevo HF INTEGRALE 16 V. La nueva gama DELTA llenará de satisfacciones a los que consideran que conducir es un placer.

LA DIFERENCIA DE VIAJAR EN LANCIA

TURIS-AUTO

Ctra. Barcelona, 16 - GIRONA

CONCESSIONARI
LANCIA

GARATGE INTERNACIONAL
Servei Oficial Postvenda i Recanvis
Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) Tel. 24 30 62

Salvador Sunyer i Aimeric

Primer Alcalde de Salt després de la Independència

1.- D'això se'n diu una endevinalla. Les endevinalles, i els pronòstics de possibilitats que no s'han de realitzar mai, no són pas el meu fort.

De moment hi ha uns fets indiscutibles: Salt no seria res; no existiria. Algú es recorda d'un municipi anomenat Santa Eugènia?

Independent? N'hi ha algun de municipi independent de tot i de tothom?

2.- Sí.

El cert és que Salt és independent de Girona i que la seva independència va ser un gest democràtic, el gest d'una democràcia immadura, gairebé per estrenar. El gest de les grans intuïcions.

Pregunteu per què? Voleu dir que cal?

Crec que cal acostar les fonts (i els homes) de govern a les necessitats dels governats. Com més a la vora millor, aquí a tocar si poguésser!

Crec que els peixos grossos no s'haurien de menjar sempre els peixos petits si no volen agafar un mal de ventre dia per altre.

Hi ha un principi democràtic d'inestimable valor: allò que pugui fer un ens petit que no ho faci un de més gran.

I per acabar-ho d'adobar resulta que els ciutadans de les grans ciutats són números que paguen, que critiquen, que criden, que voten. Als de Salt ens agradaria de ser més persones que números.

Debat cultural a la Biblioteca "Jaume Ministral".

Acte infantil popular a la plaça Lluís Companys.

3.- La gran necessitat de Salt és la cultura.

Les prioritats salten a la vista: un altre Institut de Secundària de seguida; una Guarderia Pública de

la Generalitat; una Biblioteca Pública Nova.

SALVADOR SUNYER
Primer Alcalde de Salt després de la Independència.

Xavier Corominas i Mainegre

Alcalde de Salt

Ja han passat 10 anys

1.- Especular sobre què seríem o que hauria passat si no haguéssim obtingut la segregació, és com especular què hauria succeït si el franquisme encara continués o si Catalunya no tingués un Estatut d'Autonomia. Per tant, penso que no cal aprofundir en aquest tema. En tot cas, seria més aviat un joc. Si voleu una resposta en aquest sentit, us diria:

Seria un barri de Girona, hauria canviat l'estructura associativa i política del poble. Definitivament Salt no sortiria als mapes i haurien nascut algunes associacions prou fortes i reivindicatives a nivell popular. S'hauria mantingut una petita oficina i un petit destacament de la policia, a l'ex-Ajuntament. I no vull pensar en quines obres i infraestructures s'haurien fet o no, si la variant de la N-II passaria per Salt, si el traçat del TGV... etc. Segur que, i ho repeteixo, tot seria prou diferent, però especular sobre el passat no històric és el millor argument per una novel·la.

2.- Salt té història i identitat pròpia, té municipi, Salt té sentit. Ho he dit diverses vegades, els municipis en general són més antics com a estructura que la mateixa Catalunya, i encara més que Espanya.

Estan arrelats a la vida dels ciutadans perquè són útils, perquè la gent s'estima el lloc on ha nascut, perquè molta gent, neix, viu i mor allà mateix tota la seva vida i, per tant, tot això dóna sentit i identitat al municipi.

Una altra cosa és la necessitat d'acordar serveis comuns des de la plena decisió pròpia amb els municipis veïns.

Oposició de l'Escola d'Adults de Salt a la nova Llei d'Educació d'Adults.

A més, crec que cal dir que la nostra segregació ve produïda per una annexió injusta, no té res a veure amb aquestes segregacions modernes de nuclis separats que s'estan tramitant últimament.

3.- Millorar l'activitat econòmica per fer desaparèixer el concepte de ciutat dormitori o de suburbi. Creació d'empreses i acabar el desenvolupament urbanístic del pla general, amb la realització del Pla Maçana, del Pla de Salt i la ronda Monar. Tenir més pes polític i social a les nostres comarques, i a Catalunya, per la importància i nombre d'habitants de la nostra vila.

Consolidar la societat civil amb una bona integració. Que la gent que arriba a viure a Salt s'hi trobi bé, s'hi arrelli, i que els saltencs no en marxin, que la qualitat de vida sigui equiparable als pobles i ciutats veïnes.

Nou Pont sobre l'autopista que enllaça amb la N-141, al pg. dels Països Catalans.

XAVIER COROMINAS
Alcalde de Salt

10 anys després..., cal recordar que:

Abans que es fes efectiva la Independència de Salt, es van encarregar estudis molt rigorosos a prestigiosos especialistes del tema, a fi d'assentar unes bases reals per tenir un poble completament independent de Girona, però que al mateix temps tingués solvència econòmica a fi de poder tenir uns bons serveis. Per això, presentem els informes desfavorables a la segregació.

La voluntat política de l'Ajuntament democràtic de Girona va ser, davant de la pressió popular dels saltencs, concedir la segregació al poble de Salt. Però al llarg de tot el procés es van encarregar diferents estudis, a prestigiosos professionals, a fi que hi donessin la seva opinió. Per un cantó, tenim el dictamen sobre "Diverses qüestions relacionades amb l'expedient de segregació de Salt", que l'Ajuntament de Girona encarregà a Joaquim Clusa, economista, Lluís Casassas, geògraf, i Antoni Gabarró, economista, i que fou entregat el 5 d'abril de 1982 a l'Ajuntament de Girona.

També hi ha l'estudi dels estudiants de 5.º curs de la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de Barcelona, en data 15 de juliol de 1982.

A més a més, "l'Estudi d'Intervenció a la proposta de ratificació de l'acord de la sol·licitud de segregació de l'antic terme municipal de Salt", en data 28 d'abril de 1982.

Tots aquests treballs anaven acompanyats d'una àmplia informació i d'un estudi seriós davant de la imminent segregació de Salt i de Sarrià de Ter.

Tots aquests estudis coincidien a donar com a resposta la inviabilitat de la segregació a efectes econòmics, malgrat que la

voluntat política era de fer efectiva la segregació. I el seu lema estrella era: **"El Municipi de Salt no és viable econòmicament si es torna Independent"**.

Així, p.e., l'estudi de Clusa, Casassas i Gabarró ens diu que "Girona passaria a tenir 18.200 ptes/h, pel fet que una mateixa base fiscal es divideix per un nombre inferior d'habitants: 14.300 persones/any 82. Salt perdria unes 5.100 ptes./h, com a resultat de quedar amb una base fiscal reduïda en indústria i comerç".

"La pregunta és si els Municipis segregats poden mantenir amb els propis ingressos els serveis locals mínims, ja que p.e., per a Salt es redueix a 11.600 ptes./h. En conseqüència podem veure que el municipi de Salt, annexionat a Girona, pot gaudir d'uns millors serveis, ja que en ser Girona Ciutat, i amb un nombre considerable d'habitants, pot tenir més avantatges, ja que amb la divisió els municipis afectats tindran una inferior capacitat a fi d'obtenir crèdits. O, a un encariment d'algunes concessions administratives, o menor dotació de personal. Reducció dels ingressos municipals al deixar de rebre el repartiment de la base fiscal que dona la centralitat i reducció dels impostos estatals. Menys capacitat d'obtenir millores dels serveis territorials i de noves inversions que compensin les desigualtats del passat immediat."

Per això, entre altres coses, els autors d'aquest treball aconsellen mancomunar alguns serveis bàsics a fi que siguin més econòmics per a tots els ciutadans de les zones segregades. A més l'estudi d'aquests professionals també ens informa d'alguns avantatges de la segregació, com poden ser:

- Els ciutadans estan més a prop dels òrgans de Govern i de l'Administració.

- L'existència de Normes Subsidiàries de Planejament Comarcal, que facilita una actuació urbanística en contra del fenomen de Girona com una unitat.

De l'anàlisi de la documentació constitutiva de l'expedient de segregació es desprenen 2 punts molt importants.

1.º/ Una voluntat política de segregació, manifestada en el Ple Municipal de Girona, 11/2/82. Després de la pressió dels ciutadans de Salt.

2.º/L'ambigüitat quant a la capacitat econòmica dels Municipis afectats per la segregació a fi d'atendre els seus serveis.

De l'anàlisi d'aquest estudi es pot concloure una suficiència econòmica difícil amb la segregació, tenint en compte els criteris d'imputació dels Serveis Territorials o localitzables, ja que els serveis indivisibles de nivell Ciutat, queden, en un principi, atribuïts al Municipi de Girona, en sentit estricte. "El que en el fons obligarà a adoptar noves fórmules d'organització territorial".

Han passat 10 anys i hem vist que aquests estudis no han estat realitat. I que actualment hi ha una gestió i una capacitat administrativa real, malgrat que no ens podem adormir, ja que part dels informes tenen raó, ja que Girona Ciutat amb menys habitants, a fi de donar serveis, té uns ingressos molt superiors i això tan sols els hi vénen per ser població Ciutat. I el fruit que treia de Salt no era compensable amb els serveis que havia de donar.

Afortunadament, ja som Independents, però, cal recordar que, ara fa 10 anys, tots els

pronòstics d'economistes i de professionals seriosos, eren que Salt segregat no era viable.

Però també cal dir que Salt no es pot permetre el luxe de sumptuoses realitzacions, ja que és veritat que els ingressos són molt minsos, davant la gran quantitat de serveis que ha de donar.

Una població de 23.000 h. genera moltes despeses, i Salt no té suficient espai territorial, actualment; 6'3 Km², a efectes de poder crear molt de sòl industrial, residencial, etc. Tampoc té un focus important de comerç, etc. Per això és contraindicat no voler projectes milionaris que poden donar més vida al poble, i que Salt no actuï solament com a lloc local.

Per desgràcia, avui dia, estem veient actituds tancades i poc solidàries, que ens recorden les velles estructures, a fi de conservar els seus privilegis. I que no fan res més que aturar el progrés i el desenvolupament d'un poble que de totes totes vol ser modern, i que vol tenir molts ingressos per donar millor servei als seus ciutadans. Per això els saltencs hem de fer pinya per tenir un poble amb molts recursos econòmics.

AGAPIT ALONSO I PONT

Conclusions

De cares al lector hem volgut sintetitzar en un resum, aquells punts en què els nostres enquestats coincideixen en més gran part.

A/ La pregunta QUÈ SERIA SALT SI NO FOS INDEPENDENT? és contestada:

- Salt no seria res: no existiria.
- No sortiria als mapes.
- Un barri que ha perdut la identitat de poble.
- Un barri gran amb problemes d'infraestructura i la desaparició de 1.000 anys d'història pròpia.
- Un barri de Girona amb certa autonomia, a desgrat.
- No podem dir què seria, ni si estariem millor o pitjor. Són hipòtesis que no s'han concretat.
- Estaríem allunyats del centre urbà de Girona i desprotegits en els serveis.
- Seríem un poble que continuaria reivindicant la independència.

B/ TÉ SENTIT QUE SALT SIGUI AVUI INDEPENDENT?

SÍ (Tots els enquestats contesten que sí)
PER QUÈ?

- Perquè allò que pugui fer un ens petit i més proper al ciutadà, cal que no ho faci un de superior.
- Per tenir un ajuntament propi. Per auto-governar-nos. Per ser nosaltres mateixos i poder administrar-nos.
- Per mantenir vives les característiques que ens defineixen com a poble.
- Perquè el poble així ho va decidir.
- Salt té una història i una identitat pròpies, i l'annexió va ser injusta.
- Hem tornat a la normalitat.

C/QUINES SÓN LES 3 PRIORITATS QUE MANQUEN A SALT

N'hi ha dues que són més prioritàries que la resta, en les quals molts dels enquestats coincideixen:

Són: a) L'economia Local.

Creació d'empreses a Salt. Incentivar la indústria i el comerç, i creació de nous llocs de treball.

Millorar l'activitat econòmica i el finançament municipal.

b) La integració social de tots els ciutadans, especialment dels immigrants.

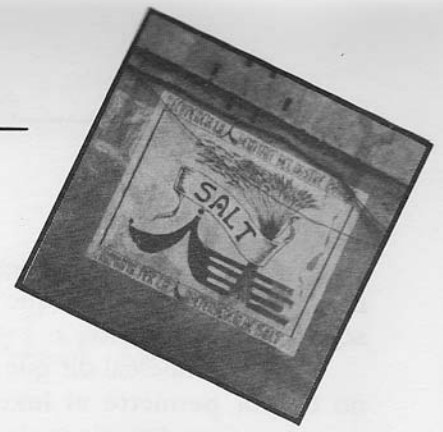
Reforçar l'esperit associatiu i el sentit de comunitat pròpia.

c) Altres

- Infraestructures viàries: Prolongació del pg. Mar-

- quès de Camps, acabament del pg. del PPCC, etc.
- Una guarderia pública.
- Un Institut de secundària.
- Acabar de dotar i consolidar les dues zones esportives: la del Pla de Salt i les Guixeres.
- La circulació del carrer Major.
- Revitalitzar el barri Vell.
- Dotació de més espais verds i millora de les Deveses.
- Una nova Biblioteca.
- Participació del poble en la vida municipal a través d'assemblees.
- Tenir més pes polític en el conjunt de les comarques gironines i de Catalunya, d'acord amb el nombre d'habitants.

El Procés de Segregació de Salt (1974-1983)

CRONOLOGIA

1963

L'Ajuntament de Girona inicia l'expedient per a les incorporacions dels municipis de Salt i Sarrià.

1968

9 Maig.- El Consell d'Estat emet un informe desfavorable a les annexions de Salt i Sarrià al municipi de Girona.

16 Agost.- Decret del Ministerio de Gobernación on s'acorda l'annexió dels municipis de Salt i Sarrià al de Girona.

1969

11 Juny.- El Tribunal Suprem acorda la suspensió provisional del decret d'annexió i la paralització de les actuacions, arran d'un recurs presentat per l'Ajuntament de Salt contra aquest decret.

1974

12 Març.- Sentència del Tribunal Suprem favorable al decret d'annexió.

7 Abril.- Un centenar de joves saltencs, amb braçalets i corbates negres, es passegen pels principals carrers de la ciutat manifestant la seva disconformitat amb l'annexió. A l'arribar a la línia divisòria dels dos termes municipals, marquen una ratlla amb pintura vermella al terra.

30 Desembre.- L'alcalde de Salt, Narcís Davesa, entrega les claus de la vila a l'alcalde de Girona, Ignasi Ribot, en un acte protocol·lari celebrat a l'Ajuntament saltenc.

1979

3 Febrer.- L'AA.VV. organitza una assemblea al col·legi Menéndez Pidal per debatre "Què vol el poble de Salt?: Autonomia o independència". S'aprova la redacció d'un **Manifest al poble de Salt** en què, entre altres coses, s'exigeix la constitució d'un Consell Municipal amb poder decisor i executiu i la convocatòria d'un referèndum per a decidir entre autonomia o independència.

24 Març.- S'organitza un debat a l'escola Menéndez Pidal amb els caps de llista per a l'Ajuntament de Girona sota el títol: **Autogovern i programes municipals per a Salt.**

3 Abril.- Eleccions municipals.

1980

15 Setembre.- Sessió del Consell Mu-

nicipal on es decideix la necessitat de crear una comissió que promogui una campanya per a la independència de Salt. El PSUC hi vota en contra amb l'argument de que cal fer un referèndum abans per a conèixer la voluntat del poble.

23 Setembre.- Constitució de **la Comissió per a la independència de Salt**, en una assemblea de veïns i entitats a les Bernardes.

1981

5 Febrer.- Acte públic de presentació de la Comissió per a la independència de Salt al supermercat Pius XII (c/. Àngel Guimerà). S'acorda que la via de la segregació és el camí a seguir per a la recuperació de la independència.

11 Febrer.- El ple de l'Ajuntament de Girona acorda per unanimitat iniciar el procés de segregació de Salt i Sarrià. Comença l'elaboració de l'expedient de segregació.

13 Febrer.- II Assemblea de veïns, a les Bernardes, per a ratificar el treball de la Comissió i informar als presents de l'estat actual de la campanya.

30 Març.- Entrevista dels membres de la Comissió amb Heribert Barrera, President del Parlament de Catalunya.

8 Desembre.- El Ple de l'Ajuntament de Girona acorda posar l'expedient de segregació a informació pública durant tres mesos.

1982

12 Gener.- El President de la Generalitat rep la Comissió per a la independència de Salt, que és acompanyada pel Conseller de Governació, Joan Vidal i Gayolà.

21 Gener.- L'Ajuntament de Girona encarrega a l'equip encapçalat per l'economista Joaquim Clusa **l'Estudi sobre alternatives d'organització municipal. El cas de Salt i Sarrià a Girona.**

25 Gener.- L'Ajuntament de Girona inicia una campanya de difusió (tríptics, premsa, ràdio...) dels expedients de segregació de Salt i Sarrià entre els veïns i les associacions

gironines, saltencs i sarrianesques. Encàrrec a l'empresa ECO de l'elaboració d'una enquesta d'opinió pública entre els veïns de Girona, Salt i Sarrià sobre el tema de la segregació dels dos municipis.

2 Març.- Campanya per a la independència de Salt amb cartells i adhesius, amb el logotip dissenyat per Lluís Mateu.

20 Març.- Marxa de més de 400 persones de Salt cap a Girona a favor de la independència per lliurar a l'Ajuntament de Girona una sèrie de documents per tal de que s'adjuntin a l'expedient de segregació.

28 Abril.- El ple de l'Ajuntament de Girona acorda per unanimitat remetre l'expedient de segregació a la Generalitat. S'incorpora a l'expedient l'estudi de Clusa i 30 documents més.

3 Agost.- La Generalitat trameta l'expedient al Consell d'Estat perquè formulï el dictamen preceptiu (no vinculant).

23 Novembre.- Reunió de l'Ajuntament de Girona, la Comissió i el Delegat de la Generalitat a Girona, per informar de la situació en que es troba l'expedient de segregació.

1983

20 Gener.- Dictamen favorable del Consell d'Estat a la segregació de Salt i Sarrià.

3 Març.- Decret de la Generalitat de Catalunya acordant la segregació dels municipis de Salt i Sarrià del de Girona.

4 Març.- Acte protocol·lari a l'Ajuntament de Salt festejant la independència recuperada.

9 Març.- El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publica el Decret 72/1983, de 3 de Març, pel que s'aprova la segregació dels antics municipis de Salt i Sarrià de Ter, del terme municipal de Girona, per constituir-se en municipis independents.

l'acudit foll

CAP I POTA

Per què serveix la vorera?

Foto: Manel Calvo

Si observem amb una mica d'atenció aquesta foto, veurem que la vorera serveix gairebé de tot menys per als vianants, que són els qui han de poder circular-hi amb tran-

quil.litat!

I si pel mig del carrer no es pot passar degut als cotxes, ni per algunes voreres tampoc, què ha de fer el pobre que va a peu?

Observacions

Des de fa un temps que es prodiguen bastant els programes de gastronomia en premsa, ràdio i televisió. Darrerament, se n'ha estrenat un, portat per un cuiner basc, que diu que va dirigit a aquell col·lectiu que ell en diu **els malmenjats**, aquells que s'alimenten d'hamburgueses i precuinats i que comprèn solters, divorciats i tota aquella gent, homes i dones, que viuen sols i que troben la cuina més difícil que escalar una muntanya. A tota aquesta gent que ho desitgi, aquest cuiner està disposat a portar a terme un programa setmanal, en el qual donarà els consells necessaris per fer la compra, que és molt important, i després encarar-se amb els fogons per realitzar un menú agradable i econòmic, que, una volta s'hi ha trencat el glaç, tampoc és una missió irrealitzable. Com que nosaltres, per la nostra sort, no ens trobem dintre aquest col·lectiu, no som ni solters ni divorciats ni vivim sols, no pensem pas apuntar-nos-hi, però no ho veiem gens malament que els que en saben, de cuinar, es prestin als no iniciats a ensenyar-los si de debò tenen voluntat d'aprendre'n. Hem de reconèixer que el menjar, a més d'una necessitat biològica, si es fa amb moderació, és una delectació: i si no que ens ho expliquin tots aquells excursionistes que, setmana rere setmana, agafen el cotxe i surten a les nostres contrades, a l'aguait per trobar un bon restaurant on satisfer les delicioses apetències de la bona taula.

També cada periòdic acostuma a tenir el seu corresponsal versat en temes gastronòmics que periòdicament ens informa d'aquells llocs on, segons ells, podem gaudir d'un excel·lent servei de cuina i de menjador.

Tot això ens demostra la importància que regularment molts donem a la bona taula i com que el tema va de gastronomia no hi estarà de més de recordar un bon consell que ens va donar un dels més reconeguts **gourmets** que al món han existit: "Mai no us atipeu d'allò que us agrada més, perquè hi perdriu el gust."